

**ДО
ДОЦ Д-Р ИВАН ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ
ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО
РЕГУЛИРАНЕ**

Относно: Обществено обсъждане на проект на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2021 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,

Цените на ВиК услугите винаги са били предмет на спорове.

Цели населени места (гр. Самоков, гр. Омуртаг, гр. Хасково, гр. Симеоновград, гр. Свиленград и др.) излязоха на протести и изразиха несъгласието си с повишението на цените на ВиК услугите.

Подкрепям стотиците граждани, подали сигнали и до омбудсмана, с искания за справедливи, икономически обосновани цени на ВиК услугите, отговарящи на качеството на предоставянето им.

Особено притеснително е, че в условията на пандемия от COVID-19, когато хората остават без доходи и се борят за оцеляването си, **в 8 области на страната се предвижда увеличение на цената на водата през 2021 г.**

От Доклада на работната група е видно, че за област Разград, където и към момента цената на услугата е най-висока, е предвидено най-голямото увеличение (6,07%) в сравнение с 2020 г. Цената на водата става 3,628 лв. (с ДДС), близо до прага на социалната поносимост – 4,29 лв.

Цената на услугата, предоставяна от „Софийска вода“ АД, се увеличава с 5,99 %. В същото време социалната поносимост на цената на ВиК услугите за 2021 г. за София-град намалява в сравнение с 2020 г. – от 8,357лв на 6,786 лв. На фона на намаляване на доходите на домакинствата, цената на водата е предвидено да се увеличи.

За област Хасково, където от десетки години има проблем с качеството на питейната вода (наличие на манган, висока алфа активност и др.), както и за преминаващия през тежка водна криза район на Перник, е предвидено увеличение на цената с 0,4 %.

За областите Плевен, Кърджали, Варна и Пловдив увеличението на цената е в границите между 2, 21% и 0,27 % в сравнение с 2020 г.

Както многократно омбудсманът е подчертавал, реални ползи за гражданите от увеличението на цената на водата не се наблюдават, тъй като качеството на предоставяне на услугите не се подобрява.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Това е в нарушение на принципите, от които следва да се ръководи Комисията за енергийно и водно регулиране, съгласно Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги:

- осигуряване на условия за предоставяне на всеобщ достъп до ВиК услугите;
- защита на интересите на потребителите;
- икономическа обосновааност на цените на В и К услугите;
- отчитане нуждите на потребителите, които поради географски, теренни или други причини се намират в неравнопоставено положение.

Относно коефициентът „Y“, който отразява изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност и за първа година участва в изменението на цената на услугата:

Съгласно чл. 4, ал. 2, т. 1 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, в решение на Комисията се определят набор от показатели за качество, които ще служат като единни показатели за ефективност. Съгласно чл. 6 от същата Наредба, единните показатели за ефективност, не се променят през регулаторния период, за който се прилагат. В Указанията към Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационни услуги е предвидено, че за регулаторен период 2017-2021 г. Комисията е приела следните единни показатели за ефективност: ПК2а „качество на питейната вода“; ПК6 „налягане във водоснабдителната система“; ПК 11г „рехабилитация на водопроводната мрежа“; ПК 12г „събираемост“; ПК 12е „ефективност на изграждане на водомерното стопанство“.

С оглед на изложеното, изпълнението на показателя за качество ПК 4б „обща загуби на вода във водоснабдителните системи“ не се отразява на коефициента „Y“.

В същото време, загубите на вода по водоснабдителната мрежа са една от основните причини, изтъквана пред омбудсмана от институциите, за преминаването към режимно водоподаване в стотици населени места в страната. Потърпевши са потребителите. Основателно е искането им - цената да бъде намалена, когато ВиК операторите допускат високи загуби на вода.

От данните в Доклади на КЕВР № В-Дк-335/20.11.2020 г. и № В-Дк-336/20.11.2020 г. от извършените проверки на отчетените резултати за 2019 г. на ВиК операторите с одобрени бизнес планове, става ясно, че по-голяма част от дружествата не са постигнали разчета на нивото на показателя „обща загуби на вода“ за 2019 г., като неизпълнението варира от 13,91 % („ВиК“ ЕООД гр. Стара Загора) до 0,05 % („ВиК-Видин“ ЕООД). От Сравнителните анализи на КЕВР за ВиК сектора за 2017 г., 2018 г. и 2019 г. също е видно, че за много от ВиК операторите, оценката на КЕВР за показател „обща загуби на вода“ е „пълно неизпълнение“.

За гражданите на Перник и региона, които живяха повече от половин година в тежък воден режим, се предвижда увеличение на цената на услугите с

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

0,4 %, при неизпълнение на показателя „обща загуба на вода“ за 2019 г. с цели 13,72 %. ВиК Перник е допуснало 76,69 % загуба на вода по мрежата.

„Софийска вода“ АД, за която е предвидено увеличение на цената на услугата с около 6 %, не е постигнала с 3, 8 % заложените параметри за 2019 г. на показателя „обща загуба на вода“.

Това обаче няма значение при определяне цената на водата, този показател не е критерий за ефективност.

Очаквам КЕВР да разясни защо ПК 4б „обща загуба на вода във водоснабдителните системи“ не е приет като показател за ефективност.

Относно социалната поносимост на цената на ВиК услугите:

Отново ще подчертая, че е необходимо да има ясни критерии за определянето на социалната поносимост, тъй като тя играе основна роля за гарантиране възможността на гражданите да погасяват задълженията си за вода.

От Доклада става ясно, че от НСИ е предоставена информация на КЕВР за разполагаем средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области за 2019 г. от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“.

Уточнено е, че данните са обременени с висока максимална грешка, което ги прави ненадеждни.

Предоставянето на данни от изследването „Статистика на доходите и условията на живот EU-SILC“ е в разрез с политиката на НСИ. От изследването се публикуват само индикатори за бедност, а не доходи на домакинствата.

Очаквам от КЕВР да изясни кое изследване е взето предвид и аргументите за това.

Субективизмът при определяне социалната поносимост на цените на ВиК услугите може да породи значителни проблеми, несъответствия и рискове.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,

Като защитник правата и интересите на гражданите, с оглед на изложеното и във връзка с тежката епидемична ситуация, смятам, че не бива да се допуска регулираните цени на ВиК услугите да се превърнат във фактор, задълбочаващ бедността и социалното изключване.

В тази връзка:

Цената на водата в областите Разград, София-град, Плевен, Кърджали, Варна, Хасково, Перник и Пловдив не бива да се повишава;

Да се обмисли включването на ПК 4б „обща загуба на вода във водоснабдителните системи“ към единните показатели за ефективност, участващи при формирането на коефициента „У“.

С уважение,

**ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**